

O princu z dolgim nosom

Španska prarljica

Bil je kralj, ki je imel lepo hčerko; ker je bil že star, je moral pre-mišljati, komu bi jo dal za ženo in mu tako izročil po svoji smrti kraljestvo.

Eden njegovih dvorjanov, mlad in lep, bi bil rad postal kraljev dedič, zakaj princeska mu je zelo uga-jala; ker pa ni bil kraljevskega ro-du, je skrival svojo željo v srcu.

Nekoč je kralja utrudilo premi-šljevanje in je pri belem dnevu zaspal. In tedaj se je zgodilo, da je dvorjan, tisti, ki je hotel postati kralj, kihnil, in sicer tako močno, da se je kralj prebudil. Takoj so hoteli dvorjana zaradi tega obesiti, a kralj ni dovolil in je rekel:

»Prebudil si me iz najlepšega sna mojega življenja. Ravno se mi je sanjalo, da bom dal svojo hčerko možu kraljevske krvi, tvoje kihanje pa je povzročilo, da se mi je vse to izgubilo iz glave. Tvoja dolž-nost je zdaj, da me spomniš na moje sanje. Če ti to uspe, ti odpu-stim, če ne, ti dam odsekati nos, da ne boš nikoli več kihnil, dokler boš živ.«

»Gospod kralj,« je rekel ta ne-srečni dvorjan in se od strahu dr-žal za nos, »jaz in moj nos, oba sva tvoja, toda če mi daš pet minut za pomislek, te spomnim na tvoje sanje«.

Kralj mu je ustregel in, preden je minulo pet minut, je že bil dvor-jan pri kralju ter dejal:

»Dragi kralj, sanjalo se ti je, da se je dvanajst princev potegovalo

za roko vzvišene princeske. Enajst princev je bilo zalih, lepih in mo-gočnih, dvanajsti pa je bil grd in reven. Vzlic temu pa si izbral dva-najstega princa.«

»Dobro,« je rekel kralj, »če mi še poveš, zakaj sem izbral dvanaj-stega, ti ostane nos nedotaknjen.«

»Zato, gospod kralj, ker je bil dvanajsti princ nenavadno pame-ten in nadarjen.«

To je bilo kralju všeč.

»Izvrstno,« je dejal, »zdaj se prav dobro spominjam. Bog ti ohrani tvoj nos stoletja in moj blagajnik naj ti izplača tisoč cekinov za to, ker si tako razumen.«

Dvorjan je hvaležno sprejel kra-ljevo darilo; in ker je imel zdaj dovolj denarja, je izstopil iz kra-ljeve službe ter šel neznano kam.

Kralj je sklenil, da se bo pri iska-nju princa ravnal po sanjah, in za-to je takoj razglasil po vseh sosed-nih kraljestvih, naj se javijo vsi principi, ki se hočejo pogajati za princeskino roko in za kraljevski prestol, ter naj pošljejo svoje slike.

Kmalu nato so se začela kopičiti pisma in slike princev iz raznih de-žel. Bilo jih je neštevilno. Lepi principi z zlatimi in rusimi lasmi, ne-kateri z lepo negovanimi brki, ne-kateri v vojaški stoji in z rokami na dolgih mečih, skratka — kralj je imel zelo pestro in zanimivo zbirko slik. Toda med vsemi slika-mi se je odlikovala ena, na kateri je bil princ s tako dolgim nosom, da je celo kralj osupnil. Prinčev

nos je bil skoraj meter dolg in tako debel, da je zasenčeval princev obraz. Kralj je najprej udaril v smeh in vsak, kdor je pogledal to sliko, se je kar zvijal od smeha, samo princeska je bridko zajokala, ko je zagledala sliko: »Nočem ta-

»Zdaj bo menda konec majhnih nosov v našem kraljestvu«, so menili nekateri.

»Ta mora imeti pač precej robcev«, so pravili drugi.

»Menda se usekuje v rjuhe«, so odgovarjali tretji.

kega princa z dolgim nosom. Kako se more predrzniti in prositi za mojo roko? Oče, takoj mu napovej vojno!»

Kralj pa se ni upal odkloniti princa in želel si ga je videti od blizu; zato ga je povabil v svoje kraljestvo.

Vse mesto je kar gorelo od hrepenenja, videti princa, in na dan njegovega prihoda so drvele množice ljudstva k mestnim vratom, koder naj bi princ vstopil v mesto.

Slednjič se je pripeljal princ z dolgim nosom v majhnem spremstvu skozi vrata ter odšel naravnost v grad.

»Kakšen krasotnjak!« so govorili ljudje.

Medtem je princ z dolgim nosom stopil pred kralja. Ampak — ko ga je hotel kralj v pozdrav objeti, kakor je to zahteval dvorni obred, se je zadel v konico njegovega nosa, tako da si je malone oko iztaknil. Brž je priskočil doumen služabnik, zapognil nos na stran — in kralj je mogel izvršiti pozdravni obred.

Drugi dan so se zbrali principi, da bi dokazali svojo nadarjenost in moč.

Kralj jim je dal prvo vprašanje: »Kaj je najdražja stvar na svetu?«

Nihče ni uganil, le princ z dolgim nosom je dejal: »Najdražja stvar na svetu je življenje, ker je najbolj dovršeno delo Boga samega.«

Nato je dal kralj drugo vprašanje: »Kdo je naš izdajalski družabnik, ki ga imamo vsi?«

In spet ni mogel nihče uganiti, le princ z dolgim nosom je rekel:

»Čas je naš izdajalski družabnik, zakaj čas nam je prijatelj v mladosti, spremljevalec v nadaljnjem življenju, a slednjič nas zahrbtno uničuje, ko se že postaramo.«

Kralj se je muzal, sodniški zbor je kimal, dvorjani so ploskali in princeska je zardela. In nato je proglasila tega princa za zmagovalca v tekmi duhovitosti.

Nato so dobili principi konje in kopja in so morali pokazati tudi svojo moč in spretnost v viteškem boju.

Vsi so se hrabro borili in tudi princ z dolgim nosom jo je dobro rezal, tako da se je končno meril s poslednjim še ne premaganim princem. Le-ta je bil zelo močan in lep in princeski je bil od vseh najbolj všeč. Pred tekmo se ji je poklonil in dejal: »Vem, dražestna princeska, da ti nosati princ ne ugaja. Zato se bom potrudil, da ti dam njegov nos za poročno darilo.« In ko je to izrekel, je zdirjal na svojega nasprotnika in začel se je odločilni boj.

Konja sta rezgetala, oklepa brnela, kopji se lomili, a nobeden ni mogel drugega vreči iz sedla.

In ko sta zlomila kopji, sta pozebnili vsak svoj meč, in ko sta se zlomila tudi meča, je princ s svojim dolgim nosom privzdignil nasprotnika s sedla ter ga s svojimi močnimi rokami vrgel s konja.

Vsi so mu ploskali, le princeska je bila razočarana. »Nič ne poma-

ga,« pravi kralj, »vzameš si tega nosatega. Ne tarnaj, napravimo mu tok za nos in vse bo v najlepšem redu.«

Princ je brž sprejemal čestitke in slednjič je pristopila princeska ter mu rekla: »Priznam, princ, da nisi lep, da marsikaj pogrešam na tebi, odnosno, da imaš nečesa preveč, toda dokazal si svojo duhovitost in moč tako, da hočem brez ugovora postati tvoja žena.«

»Moja lepa princeska,« ji je odgovoril princ, »hvaležen sem ti za tvojo prijaznost in, ker nočem tvoje sreče prav nič kaliti, ti ponujam dar, ki ti bo gotovo všeč. Moj nasprotnik ti je obljubil moj nos, vzrok tvojega prejšnjega zaničevanja, in ker on ni uresničil svoje namere, naj bo dovoljeno meni, da to storim.«

Ko je tako rekel, si je v veliko presenečenje vseh z vso silo in namah odtrgal nos.

Vsi so se prestrašili, zakaj mislili so, da bo takoj po njem. Kako pa so se začudili, ko so zagledali lepega moža s prav čednim nosom!

Princ ni bil nihče drug kakor »kihajoči« dvorjan, ki je imel princeško že zdavnaj rad in je tako uresničil svojo željo, da bi bila njegova žena.

Kralj mu je vse odpustil ter pripravil obema imenitno svatbo. In kraljevska dvojica je živela prav srečno in dolgo, kakor piše o tem zgodovina tega kraljestva.

V večni spomin na ta dogodek je še danes ohranjen na gradu poznarejeni prinčev nos in pod njim je zapisano: »Lepota ni nič, če srce ni plemenito in razum bister.«